

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р инж. Огнян Димитров Андреев,*
Технически университет – София,
Научна специалност: „Организация и управление на производството“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„ДОКТОР“** по научна специалност „Организация и управление на производството (индустрия)“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Валдрин Дервишай*
Тема на дисертационния труд: *„Насърчаване на текстилни и шивашки предприятия да използват иновативното лидерство на човешките ресурси на примера на Косово“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1441/ 30.05.2022 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Индуриален бизнес“ на Бизнес факултета на УНСС по научна специалност „Организация и управление на производството (индустрия)“ съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 1606/11.07.2019. Обучението е осъществено в самостоятелна форма през периода 11.07.2019 г. – 10.07.2022 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за становище дисертационен труд, разработен от Валдрин Дервишай, е в общ обем от 175 страници. В структурно отношение се състои от въведение, три раздела и шест приложения. Библиографската справка включва 237 публикации на английски език.

Основният текст на дисертационния труд е представен на 148 стра-

ници, включващи въведение и предистория на изследването в първа глава; представяне на теорията за човешкия капитал заедно с теориите за мотивацията и лидерството в глава втора, методологията на изследването в глава трета, както и представяне на основни резултати и анализ на резултатите от проведено емпирично изследване.

Структурата на съдържанието е логически издържана, като следва изрична последователност от дефиниране на основите на човешкия капитал, теориите за мотивацията и теориите за лидерството до задълбочени емпирични изследвания, резултатите от които доказват заключението на дисертацията. Литературата е съвременна, обхваща основни литературни източници, отразяващи различни школи в широк спектър от области.

Целта на дисертацията е да се анализира ефектът от прилагането на лидерски практики в иновациите за текстилната и шивашка индустрия в Косово, като се използват съвременни изследователски методи.

Съдържанието на дисертационния труд демонстрира, че заложените задачи са изпълнени и поставената цел е постигната.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Авторът дефинира изследователските проблеми, пречките и ограниченията пред своето теоретично и емпирично изследвания. Той обсъжда икономическия профил на Косово, както и текущото състояние на развитие на текстилната и шивашката промишленост в страната. Докторантът се спира на предизвикателствата, с които се сблъскват лидерските практики, докато се прилагат в текстилната и шивашка индустрия в Косово. Акцент се поставя върху иновациите и иновативните лидерските иновативни практики.

При обосноваването на своя изследователския подход, авторът задълбочено разглежда различните видове изследователски техники и подходи (описателен, количествен, качествен, въпросниците като изследователски инструмент и др).

При представянето на резултатите последните са анализирани в три направления: (1) човешкият капитал и инвестициите в човешки капитал, (2) иновациите като фактор за растеж и (3) лидерството на иновациите в изследваните фирми в Косово. В обобщение са представени основни изводи относно мотивиране на персонала за използване на лидерски иновативни практики.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приносните моменти в доктората се свеждат до систематизиране, обогатяване и адаптиране на нови и съществуващи научни знания, както и до приложението на научни постижения в практиката.

Дисертационният труд и приносите са лично дело на докторанта. Считам, че те са напълно достатъчни за този вид изследване и ще обогатят знанията и съвременните управленски концепции при мотивирането на персонала за използване на лидерски иновативни практики.

По своя характер приносите могат да се разделят на:

4.1. Научно-приложни приноси:

- Представено е задълбочено изследване на теориите за управление на човешките ресурси, включително теории за мотивацията и теории за лидерството, които имат отношение към налагане на иновациите като подход на растеж;
- Разработена е авторова методика, която съчетава различни изследователски методи, като комбинира методически инструменти за анализ на лидерството на човешкия фактори и за анализ на иновативния потенциал на компаниите. Особеното в предложената методика е, че тя е предназначена за точно определен субект: текстилните и шивашки предприятия в Косово.

4.2. Приложни приноси:

- В приложната част е проведен и са представени обобщения на широкомащабен анализ на текстилната и шивашка индустрия в Косово. Авторът разкрива текущото състояние на тази индустрия, както и прави прогнози за бъдещото развитие на сектора;
- На основата на събрани количествени и качествени данни за голям брой фирми от текстилната и шивашка индустрия в Косово, е проведен задълбочен анализ на използваните лидерски практики при управлението на човешкия капитал от една страна, и при използването на иновациите за насърчаване на растежа, от друга. Приносни моменти се откриват и в проведенния анализ, на възможността за насърчаване и мотивиране на персонала да използва лидерски иновативни практики.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Във връзка с дисертационния труд са направени 4 публикации – 3 в съавторство и 1 самостоятелна. Количеството и съдържанието на посочените публикации дават основание да бъде направено заключението, че те са достатъчни, коректно отразяват постигнатите

приноси и чрез тях преобладаващата част от дисертацията е популяризирана сред научната общност.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът съдържа основните резултати от дисертационния труд. Той е разработен в съответствие с изискванията за отпечатването му. В съдържателно и структурно отношение той съответства на дисертационния труд. Справката за приносите е коректно подредена и систематизирана, а приносните моменти са добре открити.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Докторантът представя научен труд, в който ясно се виждат професионализмът, добрата теоретична подготовка и доказани възможности за по-нататъшна изследователска дейност. Това ми дава основание да препоръчам инициране на активен професионален дебат по изследваната проблематика не само в неговата Родина.

Като всяка изследователска разработка, така и предложеният за оценка дисертационен труд не е лишен от някои неточности и пропуски, но те са преди всичко с технически характер и не накърняват съдържащите се в него достижения и приноси.

8. Заключение

Докторант Валдрин Дервишай притежава необходимата професионална квалификация, както и доказана компетентност. Представеният от него дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, както и на високите изисквания на УНСС за условията и реда за придобиване на научни степени.

На основание на посочените Закон и Правилници, както и предвид горе изложените аргументи, давам положителна оценка на дисертационния труд на докторант Валдрин Дервишай и предлагам на членовете на Уважаемото научно жури да му бъде присъдена образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Организация и управление на производството (индустрия)“

София, 08.08.2022 г.

Подпис:

(проф. д-р Огнян Андреев)

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО
СТОПАНСТВО

OPINION STATEMENT

From: Prof. Ognyan Dimitrov Andreev, PhD,

Technical University of Sofia,

Scientific Specialty: „Production Organization and Management“

With regard to: Dissertation thesis for awarding the educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty "Production Organization and Management (industry)" at UNWE.

Author: Valdrin Dervishai

Title of the dissertation: „Encouraging Textile and Sewing Enterprises to Use the Innovative Leadership of Human Resources on the Example of Kosovo”

Reason for presenting the opinion: participation in the Scientific Jury for the defense of the dissertation according to Order No. 1441/ 30.05.2022 of the Rector of the UNWE.

1. Information about the PhD Student

The dissertation student was trained in a doctoral program at the "Industrial Business" Department of the Business Faculty of the UNWE in the scientific specialty "Production Organization and Management (industry)" according to the Order of Dep.-Rector of R&D of UNWE No. 1606/11.07.2019. The training was carried out in an independent form during the period 11.07.2019 – 10.07.2022.

2. General Characteristics of the Presented Dissertation Work

The thesis developed by Valdrin Dervishai, has a total volume of 175 pages. Structurally, it consists of an Introduction, three Sections and six Appendices. The Bibliographic Reference includes 237 publications in English.

The main text of the dissertation is presented on 148 pages, including an introduction and background of the research in the first chapter; presentation of the theory of human capital together with theories of motivation and leadership in the second chapter, research methodology in chapter three, as well as presentation of main results and analysis of the results of an empirical study.

The content is logically structured, following an explicit sequence from defining the foundations of human capital, theories of motivation and theories of leadership to in-depth empirical studies, the results of which prove the conclusion of the dissertation.

The literature is contemporary in general, covers basic literary sources, reflecting different schools in a wide spectrum of areas.

The aim of the dissertation is to analyze the effect of implementing leadership practices in innovation for the textile and garment industry in

Kosovo, using modern research methods.

The content of the dissertation demonstrates that the tasks have been fulfilled and the set goal has been achieved.

3. Evaluation of Scientific and Scientific-Applied Results Obtained

The author defines the research problems, obstacles and limitations of his theoretical and empirical research. He discusses the economic profile of Kosovo, as well as the current state of development of the textile and garment industry in his country. The PhD student focuses on the challenges faced by leadership practices as they are applied in the textile and garment industry in Kosovo. Emphasis is placed on innovations and innovative leadership practices.

In justifying his research approach, the author thoroughly examines different types of research techniques and approaches (descriptive, quantitative, qualitative, questionnaires as a research tool, etc.).

When presenting the results, the latter are analyzed in three directions: (1) the human capital and investments in human capital, (2) innovations as a growth factor and (3) innovation leadership in the studied companies in Kosovo. In summary, the main conclusions are presented regarding motivating the staff to use leadership innovative practices.

4. Evaluation of Scientific and Scientific-Applied Contributions

Contributory moments in the dissertation are directed to Systematization, Enrichment and Adaptation of New and Existing Scientific Knowledge, as well as to the Application of Scientific Achievements in Practice.

By my opinion, the dissertation work and author's contributions are personal results of the student's dissertation work. I believe that they are completely sufficient for this type of research and will enrich knowledge and modern management concepts while motivating staff to use leadership innovative practices.

By their nature, contributions can be divided into:

4.1. Scientific-Applied Contributions:

- An in-depth study of human resource management theories is presented, including motivational theories and leadership theories that relate to the imposition of innovations as a growth approach;
- An original author's methodology has been developed that combines various research methods, combining methodological tools for the analysis of the leadership of human factors and for the analysis of the innovative potential of companies. The special feature of the proposed methodology is that it is intended for a specific subject: textile and sewing enterprises in Kosovo.

4.2. Applied Contributions:

- In the applied part, summaries of a large-scale analysis of the textile and sewing industry in Kosovo have been conducted and presented. The author reveals the current state of this industry, as well as makes forecasts for the future development of the sector;
- On the basis of collected quantitative and qualitative data for a large number of companies from the textile and sewing industry in Kosovo, an in-depth analysis is made of the used leadership practices in the management of human capital on the one hand, and in the use of innovation to promote growth, on the other. Contributive moments are also found in the conducted analysis of the possibility of encouraging and motivating the staff

to use leadership innovative practices.

5. Evaluation of Publications Connected with the Dissertation

In connection with the dissertation, 4 publications have been made – 3 co-authored and 1 independent. The quantity and content of the publications mentioned give reason to draw the conclusion that they are sufficient, correctly reflect the contributions achieved and through them, the predominant part of the dissertation is popularized among the scientific community.

6. Evaluation of the Dissertation Abstract

The abstract contains the main results of the dissertation work. It is developed in accordance with the requirements for its printing. In terms of content and structure, it corresponds to the dissertation work itself. The contributions are correctly arranged and systematized, and the contribution moments are well highlighted.

7. Criticisms, Recommendations and Questions

The PhD student presents a scientific work in which professionalism, good theoretical training and proven possibilities for further research are clearly visible. This gives me the reason to recommend an initiation of an active professional debate on the researched issue not only in his homeland.

Like any research work, the dissertation presented for evaluation is not without some inaccuracies and omissions, but they are primarily of a technical nature and do not affect the achievements and contributions contained in the dissertation.

8. Conclusion

PhD student Valdrin Dervishai has the necessary professional qualifications as well as proven competence. The dissertation presented by him meets the requirements of Bulgarian Law for Academic Staff Development, the Regulations for its execution, as well as the high requirements of UNWE for the conditions and procedure for scientific degrees acquiring.

Based on the of the mentioned Law and Regulations, as well as in view of the arguments presented above, I give a positive assessment of the dissertation work of the PhD student Valdrin Dervishai and propose to the members of the Honorable Scientific Jury that he be awarded the educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty "Production Organization and Management (industry)".

Sofia, 08.08.2022 г.

Member of the Jury:

(prof. Ognyan Andreev